

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пришибського ліцею
від 29.08.2025 №54-ОД

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ПРИШИБСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ДОНЕЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ІЗЮМСЬКОГО РАЙОНУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(нова редакція)

I. ПРЕАМБУЛА

1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти, педагогічних працівників у Пришибському ліцеї Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами освіти (учнями) та батьками (особами, що їх замінюють).

2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Пришибського ліцею Донецької селищної ради Ізюмського району Харківської області (далі - ліцей), Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ліцею.

3. Мета Положення:

- дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ліцею (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо);
- підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності, забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ліцеї;
- утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності;
- забезпечення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- підвищення позитивного іміджу і ділової репутації.

4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ліцею, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

6. В цьому положенні терміни і поняття вживаються в наступному значенні:

- Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання.
- Педагогічна етика - це сукупність встановлених та визнаних суспільством норм та правил поведінки працівників, зайнятих у сфері педагогічної діяльності. відображає її компетентність відповідно до стандартів освіти.
- Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у навчальному закладі, що відповідає стандартам освіти, забезпечує здобуття учнями якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

II. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження методичної (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або методичних (наукових, творчих) досягнень.

Для забезпечення академічної доброчесності в ліцеї необхідно дотримуватися наступних принципів:

- *чесність* - недопущення будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній, педагогічній діяльності;
- *справедливість* - неупереджене ставлення один до одного, об'єктивне та прозоре оцінювання результатів навчальної, практичної чи трудової діяльності;
- *довіра* - обмін ідеями та інформацією освітньому середовищі, співпраця та вільне продукування нових ідей;
- *повага* - виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками громади;
- *відповідальність* - здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності та виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб;
- *повідомляючість* - надання будь-якої інформації щодо діяльності ліцею та учасників освітнього процесу, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством.
- *професіоналізм та компетентність* - здатність до вирішення певного класу професійних завдань.

Ліцей здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

III. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

I. Гідним для всіх учасників освітнього процесу ліцею є:

- дотримуватися вимог законодавства України, Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку, цього положення, а також внутрішніх нормативних документів ліцею, дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки, принципів академічної доброчесності;
- відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні, дослідницькі та робочі завдання;
- своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій, розвитку позитивної репутації ліцею;
- не чинити правопорушень, сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень іншими особами в навчальній, викладацькій, та інших видах діяльності;
- поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;

- спілкуватися в шкільному середовищі державною мовою, піклуватися про чистоту власної мови та мови колег;
- не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації ліцею.

2.Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

Кожний педагогічний працівник у своїй педагогічній діяльності повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівнях навчальних дисциплін відповідної освітньої програми;

- доносити до учнів достовірну наукову інформацію, сприяти становленню громадянської позиції молодого покоління;

постійно підвищувати свій професійний рівень, залучати у викладацькій діяльності новині педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання, використовувати новітні та достовірні джерела інформації;

- керувалися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань та компетентностей здобувачів освіти;

- приходити на всі заняття вчасно і не залишати аудиторію передчасно, використовувати ефективно академічний час для досягнення результатів навчання, визначених в робочій програмі навчальної дисципліни;

ретельно та методично обґрунтовано складати план уроку, вказівки та рекомендації до організації самостійної роботи учнів, надавати консультації учням у відведений для методичної роботи робочий час;

- надавати достовірну інформацію про власну педагогічну діяльність;
- контролювати дотримання академічної доброчесності учнями;

- поважати думку кожного учня, заохочувати і надавати всім рівні можливості при обговоренні дискусійних питань;

- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- бути взірцем найвищої інтелігентності, ввічливо звертатися до учнів та на «Ви» до педагогічних і інших працівників;

- для запобігання конфлікту інтересів, пов'язаного з неакадемічним характером відносин, уникати двозначних відносин з учнями, зокрема: прямого чи непрямою отримання подарунків, або послуг від батьків учнів в обмін на дії та рішення, що належать до компетенції учителя;
- обговорення професійних, особистих якостей співробітників чи учасників освітнього процесу;

- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- бути взірцем найвищої інтелігентності, ввічливо звертатися до учнів та на «Ви» до педагогічних і інших працівників;

-для запобігання конфлікту інтересів, пов'язаного з неакадемічним характером відносин, уникати двозначних відносин з учнями, зокрема: прямого чи непрямою отримання подарунків, або послуг від батьків учнів в обмін на дії та рішення, що належать до компетенції учителя;

-обговорення професійних, особистих якостей співробітників чи учасників освітнього процесу.

3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Кожний учень у своїй навчальній діяльності повинен дотримуватися моральних норм, правил стичної поведінки за принципів академічної доброчесності, а саме:

- сумлінно, вчасно та самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжною та підсумковою контролю, домашні завдання;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- активно займатися самостійною роботою, знаходити інформацію з надійно перевірених джерел, додатково опрацьовувати нову літературу та Інтернет-ресурси, вказані в рекомендаціях викладачів; посилаючись на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована в електронному чи паперовому;
- поважати право інтелектуальної власності, навчальні здобутки інших;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності;
- дотримуватися правил ділової поведінки у спілкуванні з товаришами, педагогічними працівниками та співробітниками ліцею;
- поважати думки інших учнів, вміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору;
- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учителями і учнями, підтримувати атмосферу довіри, відповідальності за взаємодопомоги у співтоваристві ліцею; поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, дослідження, методичні (наукові) результати з їх наступним використанням в роботі;
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- негайно повідомляти адміністрацію ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам; об'єктивно та неупереджено оцінювати результати навчання здобувачів освіти;

4. Дотримання стичних норм у педагогічній діяльності вимагає від кожного учасника освітнього процесу:

- спрямовувати свої зусилля на подальше застосування отриманих знань задля блага людства ва, (збереження навколишньої середовища та економічного використання природних ресурсів);

сприяти розповсюдженню наукових знань і протидіяти поширенню псевдонаукових теорій, хибних концепцій та уявлень;

-нести відповідальність за наслідки своєї педагогічної діяльності, протидіяти отриманню результатів, що суперечать принципам гуманізму.

5. Моральним обов'язком кожною учасника освітнього процесу є реагування на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності, зокрема:

-вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість здійснення нечесної поведінки в навчальній та трудовій діяльності;

-повідомляти адміністрацію ліцею, або органи учнівського самоврядування, в тому числі письмово, про порушення учнями правил академічної доброчесності;

-звертатися до Комісії академічної доброчесності з метою розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності.

6. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

-недотримання норм Конституції та законодавства України про освіту, а також нормативних документів ліцею;

-здійснення порушень академічної доброчесності, зазначених в н. 1.7 цього Кодексу;

-навмисне перешкоджання навчальній, педагогічній чи трудовій діяльності учасників освітнього процесу;

- поширення неправдивої та компрометуючої інформації про учасників освітнього процесу;

-перевищення повноважень під час навчання, трудової діяльності;

-використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, чи трудовій діяльності.

IV. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

З метою виконання норм цього Положення в ліцеї створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія). Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації щодо накладання відповідних санкцій.

У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку ліцею, іншими нормативними (локальними) документами та цим Положенням.

Склад Комісії затверджується наказом директора ліцею за поданням рішення педагогічної ради.

Строк повноважень Комісії становить один навчальний рік.

Доскладу Комісії входять: директор, заступники директора з навчально-виховної роботи, педагогічні працівники, голова профспілки, голова учнівського самоврядування, голова батьківського самоврядування.

Будь-який працівник ліцею, здобувач освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

Головою Комісії є директор ліцею, заступником - голова профспілкового комітету, секретар призначається з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та

рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше 2/3 загальної кількості членів комісії.

Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою ліцею.

Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ЗЗСО.

V. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог діючого законодавства України.

За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення

академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

VI. Попередження академічної недоброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку. Положення доводиться до батьківської громади на загальних зборах (конференції), а також оприлюднюється на веб-сайті закладу.

Заступник директора з навчально-виховної роботи, який/яка відповідає за методичну роботу:

- забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;
- використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.
- проводить семінари із педагогічними працівниками з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- інформує здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюджує методичні матеріали.

Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов цього Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування), знайомлять здобувачів освіти та педагогічних працівників із цим Положенням;

VII. Заключні положення

Це Положення погоджується рішенням педагогічної ради ліцею та вводиться в дію наказом директора ліцею.

Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора ліцею.

Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності:

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки та форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> - самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; -моніторинги якості знань - ДПА; -I етап (на базі ліцею) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів; 	<p>Повторне письмове проходження оцінювання (Термін -1 тиждень) Не зарахування результатів. Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах</p>	<p>Учителі-предметними; комісія по розгляду випадків недотримання академічної доброчесності; Оргкомітет, журі</p>
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	<p>Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; 	<p>Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні</p>	<p>Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів</p>

		-моніторинги; -олімпіадні та конкурсні роботи	кваліфікаційної категорії , присвоєнні педагогічних звань	
Обман	Педагогічні працівники	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття.	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, працівника І, ІІ кваліфікаційної категорії	Педагогічна рада закладу, атестаційна комісія закладу освіти

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради

Пришлібського ліцею

Протокол №1 від 29.08.2025 р.

